

Таблиця 1. Загальні критерії оцінювання результатів навчання з математики (1–12 балів)

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
1	Початковий	<i>Сприймає</i> окремі математичні відомості, пояснення та вказівки вчителя; <i>намагається</i> розпізнавати знайомі числа, фігури, величини, символи або математичні об'єкти; <i>відповідає</i> на окремі прості запитання, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок; <i>не встановлює</i> зв'язку між умовою завдання, математичною дією та результатом.	<i>Виконує</i> частину найпростіших математичних дій за наданим зразком або за безпосередньою допомогою вчителя; <i>намагається</i> повторити показану обчислювальну дію, побудову або запис; <i>припускається</i> численних суттєвих помилок; <i>не отримує</i> завершеного або правильного результату.	<i>Працює</i> за безпосередньої участі вчителя; <i>потребує</i> покрокових указівок і постійної допомоги під час виконання записів, обчислень та побудов; <i>не може</i> самостійно знайти чи виправити помилку.	<i>Реагує</i> на запитання переважно після спонукання; математичну думку <i>не формулює</i> ; майже <i>не долучається</i> до парної або групової роботи; <i>не пояснює</i> виконані дії та отриманий результат.	Виявляє математичні вміння в окремих випадках.
2	Початковий	Розпізнає частину математичної інформації, об'єктів, символів, формул, геометричних фігур; <i>намагається</i> відповідати на прості запитання.	Виконує частину простих математичних дій або завдань за наданим зразком.	Працює переважно за участю вчителя; потребує періодичного контролю та допомоги.	Висловлює математичну думку фрагментарно, після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках.
3	Початковий	Відтворює за зразком частину математичної інформації, відповідає на прості запитання, виконує найпростіші математичні дії за зразком.	Виконує прості математичні дії або завдання за наданим зразком чи безпосередньою допомогою вчителя.	Працює переважно за безпосередньої участі вчителя; потребує зовнішнього контролю.	Реагує на звернення після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках (верхня межа початкового рівня).
4	Середній	Відтворює основну математичну інформацію; називає основні поняття, правила, формули, властивості або елементи математичних об'єктів; знаходить у запропонованому матеріалі відповіді на прості запитання; пояснює окремі дії переважно на рівні відтворення.	Виконує типові репродуктивні завдання за безпосереднім покроковим зразком або готовим алгоритмом виконання; застосовує відоме правило чи формулу в безпосередньо заданій ситуації; виконує нескладні обчислення, перетворення, вимірювання або побудови; результат містить помітні неточності чи залишається неповним.	Працює за готовою інструкцією з допомогою вчителя; не завжди контролює правильність послідовності дій; потребує нагадувань щодо оформлення розв'язання та перевірки; може звірити відповідь із наданим зразком; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи.	Відповідає на математичні запитання, підтримує діалог фрагментарно; виконує частину групового завдання з допомогою; надає короткі пояснення без достатнього обґрунтування.	Виявляє математичні вміння епізодично.
5	Середній	Застосовує відому математичну інформацію відповідно до змісту завдання, формулює прості запитання.	Відтворює відомий алгоритм у знайомій стандартній ситуації без обов'язкової наявності текстового зразка поруч.	Поступово переходить до самостійного виконання окремих частин завдання; за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, може пояснити окремі етапи розв'язання.	Епізодично.
6	Середній	Застосовує математичні поняття, правила, формули та способи дій у знайомих ситуаціях, формулює уточнювальні запитання.	Виконує комбіновані завдання із застосуванням кількох відомих алгоритмів під керівництвом учителя.	Самостійно виконує окрему частину завдання; звертається по допомогу за потреби.	Пояснює окремі етапи розв'язання; у груповій роботі виконує визначену частину спільного завдання.	Епізодично (верхня межа середнього рівня).

Таблиця 1. Загальні критерії оцінювання результатів навчання з математики (1–12 балів)

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
7	Достатній	Знаходить потрібну математичну інформацію у запропонованих джерелах; визначає відомі й невідомі величини, істотні умови та зв'язки; перетворює інформацію з одного виду в інший за зразком; розв'язує стандартні математичні задачі відомим способом.	Виконує типові завдання за узгодженим алгоритмом; застосовує відомий спосіб до розв'язування стандартної задачі; виконує обчислення, перетворення, побудову або дослідження математичних об'єктів; знаходить і виправляє типові помилки відомим способом.	Працює переважно самостійно за опосередкованої підтримки вчителя: консультується за потреби, але без прямого супроводу виконання; відповідально застосовує креслярські, обчислювальні та цифрові засоби; співпрацює під час роботи в групі.	Пояснює хід математичного міркування.	Виявляє математичні вміння постійно в типових ситуаціях.
8	Достатній	Зіставляє та порівнює математичну інформацію, використовує різні способи її подання, розпізнає проблемну ситуацію та розв'язує типові задачі відомим способом.	Виконує завдання, що вимагають зіставлення даних та вибору способу розв'язання; розв'язує стандартні математичні проблемні ситуації.	Працює самостійно; опосередкований супровід учителя зберігається лише на етапі перевірки результату. Визначає послідовність власних дій в індивідуальній або груповій роботі.	Порівнює власний спосіб розв'язання зі способами інших, наводить аргументи.	Постійно в типових ситуаціях.
9	Достатній	Аналізує математичну інформацію, вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемної ситуації, може обґрунтувати вибір способу та перевірити результат.	Виконує окремі частково-пошукові завдання без прямого супроводу вчителя.	Працює повністю самостійно, без супроводу вчителя; самостійно визначає послідовність власних дій.	Може ініціювати обговорення, аргументовано пояснює обраний спосіб і перевіряє результат.	Постійно в типових ситуаціях (верхня межа достатнього рівня).
10	Високий	Узагальнює математичну інформацію, отриману з різних джерел; встановлює зв'язки між математичними об'єктами, способами та результатами; обирає доцільний із відомих способів розв'язання.	Виконує навчально-дослідницькі та окремі творчі математичні завдання; добирає доцільні формули, методи, побудови та засоби; перевіряє результат різними способами та усуває виявлені недоліки.	Самостійно планує роботу та розподіляє час; аналізує власні навчальні дії; оцінює відповідність результату, умов та критеріям; системно дотримується точності, логічності й культури математичного запису; самостійно аналізує навчальні дії групи щодо досягнення навчальних цілей.	Аргументовано пояснює математичні міркування, конструктивно реагує на інші способи розв'язання; пропонує ідеї та аргументовано їх обстоює; активно співпрацює для досягнення спільної мети.	Виявляє математичні вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
11	Високий	Оцінює математичну інформацію за визначеними критеріями, порівнює різні способи розв'язання, обґрунтовує вибір.	Виконує дослідницькі й творчі завдання, розв'язує проблемні ситуації різними способами.	Повна автономія: самостійно планує діяльність, обґрунтовує власні дії та оцінює їх результативність.	За потреби ініціює обговорення, формулює власну позицію, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.
12	Високий	Самостійно оцінює математичну інформацію, пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій, обирає доцільний спосіб та аргументує свій вибір.	Розв'язує нестандартні проблемні математичні ситуації доцільними способами, аргументує та оцінює отриманий результат.	Повна автономія в нестандартних ситуаціях: усвідомлено діє, оцінює можливі наслідки, аналізує власні дії та планує подальший навчальний поступ.	Аргументовано пояснює математичні міркування, конструктивно реагує на інші способи розв'язання, порівнює та оцінює їх; за потреби ініціює обговорення. Лідерство не є обов'язковою умовою високого бала.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.

Таблиця 2. Предметна операціоналізація математичної діяльності за розділами (Додаток)

Рівень	Числові вирази та перетворення	Геометричні побудови та аналіз фігур	Текстові задачі (моделювання)	Функції та графіки
Початковий (1–3)	Виконує найпростіші обчислення за зразком (у межах вивченого), з частими помилками; потребує допомоги вчителя.	Розпізнає найпростіші геометричні фігури за зразком; не завжди правильно називає їх елементи.	Розпізнає умову задачі, за допомогою вчителя намагається виділити дані.	Розпізнає окремі елементи графіка або таблиці за зразком.
Середній (4–6)	Виконує обчислення та найпростіші тотожні перетворення за відомим алгоритмом; можливі обчислювальні помилки.	Будує найпростіші фігури за інструкцією або зразком, визначає їх основні елементи.	Складає короткий запис умови, розв'язує задачу за відомим алгоритмом чи зразком.	Будує графік за таблицею значень або аналізує його елементи за відомим алгоритмом.
Достатній (7–9)	Виконує тотожні перетворення виразів, розв'язує рівняння й нерівності стандартного типу відомим способом.	Виконує побудови за умовою задачі, обґрунтовує властивості фігур відомими теоремами й ознаками.	Самостійно складає математичну модель (рівняння, систему) за умовою задачі та розв'язує її.	Досліджує функцію за відомим алгоритмом (область визначення, монотонність тощо), будує й аналізує графік.
Високий (10–12)	Виконує нестандартні тотожні перетворення, обирає раціональний спосіб обчислень або розв'язання рівнянь.	Самостійно обирає спосіб побудови й доведення, розв'язує нестандартні геометричні задачі кількома способами.	Моделює нестандартну ситуацію математичною мовою, оцінює адекватність та межі застосовності моделі.	Аналізує й порівнює графіки функцій, розв'язує нестандартні задачі із застосуванням властивостей функцій.

Таблиця. Критерії оцінювання результатів навчання з алгебри (1–12 балів)

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
1	Початковий	Сприймає окремі алгебраїчні об'єкти (числа, змінні, знаки операцій, прості вирази), розпізнає їх за підказкою.	Виконує частину найпростіших обчислень чи підстановок за наданим зразком або за допомогою вчителя.	Працює за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та супроводу.	Реагує на запитання переважно після спонукання; алгебраїчну думку не формулює.	В окремих випадках.
2	Початковий	Розпізнає базові алгебраїчні поняття, формули (наприклад, ФСУ), символи та графіки; намагається відповідати на прості запитання.	Виконує частину простих дій (обчислення значення виразу, перенесення доданків) за зразком.	Працює переважно за участю вчителя; потребує періодичного контролю та підказок.	Висловлює думку фрагментарно після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках.
3	Початковий	Відтворює за зразком формули, правила або алгоритми розв'язання лінійних рівнянь/виразів.	Виконує однокрокові алгебраїчні перетворення чи прості обчислення за наданим зразком чи з допомогою вчителя.	Працює переважно за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного контролю.	Реагує на звернення після спонукання; плутає алгебраїчну термінологію та символіку.	В окремих випадках (верхня межа початкового рівня).
4	Середній	Відтворює базову теорію (властивості степенів, алгоритми розв'язування рівнянь/нерівностей), знаходить відповіді на прості запитання.	Виконує типові репродуктивні завдання за покроковим зразком чи готовим алгоритмом перед очима.	Працює з допомогою вчителя; окремі прості алгебраїчні дії починає виконувати самостійно.	Відповідає на запитання щодо ходу обчислень, підтримує діалог фрагментарно.	Епізодично.

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
5	Середній	Застосовує алгебраїчні формули та правила відповідно до умови; підставляє дані у відомі співвідношення.	Відтворює відомий алгоритм (наприклад, розв'язання квадратного рівняння) без текстового зразка поруч.	Поступово переходить до самостійного виконання окремих кроків перетворень; за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, може пояснити окремі кроки розв'язання чи тотожних перетворень.	Епізодично.
6	Середній	Застосовує поняття, формули, правила дій зі степенями/дробами/радикалами та властивості функцій у знайомих ситуаціях.	Виконує комбіновані завдання із застосуванням кількох відомих алгоритмів під керівництвом учителя.	Самостійно виконує окрему частину завдання; звертається по допомогу при ускладненнях.	Пояснює окремі етапи розв'язання; у груповій роботі виконує визначену алгебраїчну процедуру.	Епізодично (верхня межа середнього рівня).
7	Достатній	Знаходить алгебраїчну інформацію, перетворює вирази з одного виду в інший, розв'язує стандартні рівняння/системи/задачі.	Виконує практично-орієнтовані завдання; розв'язує текстові задачі складанням рівнянь за чітким алгоритмом.	Працює переважно самостійно за опосередкованої підтримки вчителя (консультується без прямого супроводу).	Пояснює хід алгебраїчних міркувань та тотожних перетворень, правильно вживає символіку.	Постійно в типових ситуаціях.
8	Достатній	Зіставляє та порівнює алгебраїчні дані (аналітичні, табличні, графічні), розпізнає проблемну ситуацію та розв'язує типові задачі.	Виконує завдання, що вимагають вибору способу розв'язання (наприклад, методу розв'язування систем рівнянь).	Працює самостійно; опосередкований супровід зберігається лише на етапі перевірки результату.	Порівнює власний спосіб розв'язання алгебраїчної задачі зі способами інших, наводить аргументи.	Постійно в типових ситуаціях.
9	Достатній	Аналізує умови задач, вибирає раціональний спосіб розв'язання рівнянь/нерівностей/функцій,	Виконує окремі частково-пошукові завдання (наприклад,	Працює повністю самостійно; визначає	Може ініціювати обговорення, аргументовано	Постійно в типових ситуаціях

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
		обґрунтовує вибір та перевіряє результат.	дослідження властивостей функцій) без прямого супроводу.	послідовність власних дій та здійснює самоконтроль.	пояснює обраний спосіб тотожних перетворень.	(верхня межа достатнього рівня).
10	Високий	Узагальнює алгебраїчний матеріал, встановлює зв'язки між функцією, її графіком та аналітичним записом; обирає оптимальний спосіб.	Виконує навчально-дослідницькі та окремі творчі завдання (наприклад, задачі з параметрами базового рівня).*	Працює в умовах повної автономії; самостійно аналізує власні математичні дії та шукає помилки.	Аргументовано пояснює логіку алгебраїчних висновків, конструктивно реагує на інші способи.	Системно в типових ситуаціях.
11	Високий	Оцінює алгебраїчні моделі за визначеними критеріями, порівнює різні методи (алгебраїчні, графічні), обґрунтовує вибір.	Виконує дослідницькі та творчі завдання, розв'язує складні проблемні ситуації різними способами.	Повна автономія: самостійно планує діяльність, обґрунтовує власні дії та оцінює їх результативність.	Ініціює обговорення, формулює власну математичну позицію, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.
12	Високий	Самостійно оцінює математичну інформацію, пропонує оригінальні способи розв'язання нестандартних алгебраїчних задач, обґрунтовує їх.	Розв'язує нестандартні/олімпіадні алгебраїчні задачі (складні рівняння з параметрами, доведення нерівностей), оцінює результат.	Повна автономія в нетипових ситуаціях: усвідомлено діє, аналізує можливі наслідки та планує свій поступ.	Досконало володіє алгебраїчною мовою, аргументовано пояснює міркування, оцінює інші шляхи розв'язання.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.

Примітка: До 10 бала (навчальна діяльність): навчально-дослідницька діяльність тут — перехідна ланка від частково-пошукової діяльності (9 балів) до дослідницької та творчої діяльності (11–12 балів), наприклад, самостійне виведення властивостей функцій, побудова та аналіз алгебраїчних моделей реальних процесів.

Нижче наведено спеціалізовану **Таблицю критеріїв оцінювання результатів навчання з геометрії (1–12 балів)**. Вона зберегла структуру та 5 базових принципів загальних рекомендацій МОН України, але повністю адаптована під зміст геометрії (геометричні фігури та їх властивості, аксіоми й теореми, геометричні побудови, вимірювання величин, координати та вектори, доведення тверджень).

Таблиця. Критерії оцінювання результатів навчання з геометрії (1–12 балів)

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
1	Початковий	Сприймає окремі геометричні об'єкти (точки, прямі, найпростіші фігури), намагається називати їх за допомогою або підказкою.	Виконує частину найпростіших дій (наприклад, розпізнає фігуру за малюнком) за наданим зразком або за допомогою вчителя.	Працює за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та підказок.	Реагує на запитання переважно після спонукання; геометричну думку не формулює.	В окремих випадках.
2	Початковий	Розпізнає базові геометричні фігури, їх елементи, прості формули (периметр, площа) чи позначення; намагається відповідати на запитання.	Виконує частину простих геометричних дій (вимірювання відрізків, кутів, підстановка у формулу) за зразком.	Працює переважно за участю вчителя; потребує періодичного контролю та допомоги.	Висловлює думку фрагментарно після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках.
3	Початковий	Відтворює за зразком формулювання найпростіших означень чи властивостей фігур, відповідає на базові запитання.	Виконує прості геометричні завдання за зразком (наприклад, обчислення невідомого елемента за готовим малюнком і відомою формулою).	Працює переважно за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного зорового та зовнішнього контролю.	Реагує на звернення після спонукання; плутає геометричну термінологію, позначення кутів чи фігур.	В окремих випадках (верхня межа початкового рівня).
4	Середній	Відтворює основну геометричну теорію (означення,	Виконує типові репродуктивні завдання за	Працює з допомогою вчителя; окремі прості дії (виконання	Відповідає на запитання щодо елементів фігур,	Епізодично.

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
		формулювання теорем), знаходить у ній відповіді на прості запитання.	покроковим зразком чи алгоритмом (за заданим рисунком і готовою коротким умовою).	рисунка за описом, підстановка даних) починає виконувати самостійно.	підтримує діалог фрагментарно.	
5	Середній	Застосовує відому геометричну інформацію (властивості трикутників, чотирикутників, кіл) відповідно до умови завдання.	Відтворює відомий алгоритм у знайомій ситуації (обчислення кутів/сторін, застосування теореми Піфагора/Фалеса) без готового розв'язку поруч.	Поступово переходить до самостійного виконання окремих етапів розв'язання; за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, може пояснити окремі кроки геометричних обчислень чи побудов.	Епізодично.
6	Середній	Застосовує геометричні поняття, теореми та властивості у знайомих ситуаціях; формулює уточнювальні запитання до креслення чи умови.	Виконує комбіновані обчислювальні завдання за кількома теоремами під керівництвом учителя.	Самостійно виконує окрему частину завдання (наприклад, самостійно будує креслення або записує «Дано»); звертається по допомогу за потреби.	Пояснює окремі етапи обчислень чи побудов; у груповій роботі виконує визначену графічну/обчислювальну частину.	Епізодично (верхня межа середнього рівня).
7	Достатній	Знаходить потрібну геометричну інформацію, зіставляє умову з чертежем, розв'язує стандартні задачі з використанням властивостей та теорем.	Виконує практично-орієнтовані завдання (наприклад, вимірювання на місцевості); розв'язує стандартні задачі на доведення в 1–2 кроки.	Працює переважно самостійно за опосередкованої підтримки вчителя: консультується за потреби, але без прямого супроводу дій.	Пояснює хід геометричних міркувань, правильно використовує символіку (подібність, рівність, паралельність, перпендикулярність).	Постійно в типових ситуаціях.

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
8	Достатній	Зіставляє та порівнює геометричні об'єкти (подібні трикутники, види чотирикутників), розпізнає проблемну ситуацію та розв'язує типові задачі.	Виконує завдання, що вимагають вибору способу розв'язання (алгебраїчного, векторного чи класичного геометричного) та виконання додаткових побудов.	Працює самостійно; опосередкований супровід зберігається лише на етапі перевірки результату чи креслення.	Порівнює власний спосіб доведення чи обчислення зі способами інших, наводить логічні аргументи.	Постійно в типових ситуаціях.
9	Достатній	Аналізує геометричну конфігурацію, вибирає оптимальний метод розв'язання (метод координат, вектори, геометричні перетворення), обґрунтовує крок і перевіряє результат.	Виконує окремі частково-пошукові завдання без прямого супроводу вчителя (складніші задачі на доведення або побудову).	Працює повністю самостійно, без супроводу вчителя; самостійно обирає та визначає послідовність кроків розв'язання.	Може ініціювати обговорення, аргументовано пояснює кожен крок доведення теореми чи задачі.	Постійно в типових ситуаціях (верхня межа достатнього рівня).
10	Високий	Узагальнює геометричні факти, встановлює глибинні зв'язки між елементами фігур, простірними та площинними об'єктами.	Виконує навчально-дослідницькі та окремі творчі завдання (наприклад, моделювання складних геометричних форм чи просторових тіл).*	Працює в умовах повної автономії; самостійно аналізує власні побудови та логіку доведення, знаходить помилки.	Аргументовано й строго логічними ланцюжками пояснює міркування, конструктивно сприймає альтернативні доведення.	Системно в типових ситуаціях.
11	Високий	Оцінює геометричні моделі реальних об'єктів, порівнює різні методи розв'язання (наприклад,	Виконує дослідницькі та творчі завдання, розв'язує нестандартні проблемні ситуації кількома способами.	Повна автономія: самостійно планує діяльність, обґрунтовує кожну додаткову побудову та	Ініціює обговорення, формулює власну математичну позицію, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
		тригонометричний vs чисто геометричний), обґрунтовує вибір.		оцінює результативність.		
12	Високий	Самостійно оцінює складну геометричну інформацію, пропонує оригінальні способи розв'язання нестандартних конфігурацій, аргументує свій вибір.	Розв'язує олімпіадні та нестандартні геометричні задачі (комбіновані задачі, задачі на ГМТ, геометричні нерівності), оцінює отриманий результат.	Повна автономія в нестандартних ситуаціях: усвідомлено діє, здійснює глибокий самоаналіз та аналізує графічні/наочні моделі.	Досконало володіє мовою геометрії, наводить строго формалізовані та бездоганні доведення, оцінює ефективність різних шляхів.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.

Примітка: До 10 бала (навчальна діяльність): навчально-дослідницька діяльність у геометрії — це перехідна ланка від частково-пошукової (9 балів) до самостійного дослідження (11–12 балів), наприклад, дослідження геометричних місць точок (ГМТ), побудова 3D-моделей реальних об'єктів або висунення та перевірка гіпотез щодо властивостей нестандартних конфігурацій фігур.

Ось оновлена **Таблиця критеріїв оцінювання з геометрії**, де слово «конфігурацій» та похідні від нього замінені на точні геометричні альтернативи (конструкцій, моделей, комбінацій фігур, структур):

Таблиця. Критерії оцінювання результатів навчання з геометрії (1–12 балів)

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
1	Початковий	Сприймає окремі геометричні об'єкти (точки, прямі, найпростіші фігури), намагається називати їх за допомогою або підказкою.	Виконує частину найпростіших дій (наприклад, розпізнає фігуру за малюнком) за наданим зразком або за допомогою вчителя.	Працює за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного зовнішнього контролю та підказок.	Реагує на запитання переважно після спонукання; геометричну думку не формулює.	В окремих випадках.

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
2	Початковий	Розпізнає базові геометричні фігури, їх елементи, прості формули (периметр, площа) чи позначення; намагається відповідати на запитання.	Виконує частину простих геометричних дій (вимірювання відрізків, кутів, підстановка у формулу) за зразком.	Працює переважно за участю вчителя; потребує періодичного контролю та допомоги.	Висловлює думку фрагментарно після спонукання; у спільній роботі бере участь пасивно.	В окремих випадках.
3	Початковий	Відтворює за зразком формулювання найпростіших означень чи властивостей фігур, відповідає на базові запитання.	Виконує прості геометричні завдання за зразком (наприклад, обчислення невідомого елемента за готовим малюнком і відомою формулою).	Працює переважно за безпосередньої участі вчителя; потребує постійного зорового та зовнішнього контролю.	Реагує на звернення після спонукання; плутає геометричну термінологію, позначення кутів чи фігур.	В окремих випадках (верхня межа початкового рівня).
4	Середній	Відтворює основну геометричну теорію (означення, формулювання теорем), знаходить у ній відповіді на прості запитання.	Виконує типові репродуктивні завдання за покроковим зразком чи алгоритмом (за заданим рисунком і готовою коротким умовою).	Працює з допомогою вчителя; окремі прості дії (виконання рисунка за описом, підстановка даних) починає виконувати самостійно.	Відповідає на запитання щодо елементів фігур, підтримує діалог фрагментарно.	Епізодично.
5	Середній	Застосовує відому геометричну інформацію (властивості трикутників, чотирикутників, кіл) відповідно до умови завдання.	Відтворює відомий алгоритм у знайомій ситуації (обчислення кутів/сторін, застосування теореми Піфагора/Фалеса) без готового розв'язку поруч.	Поступово переходить до самостійного виконання окремих етапів розв'язання; за потреби звертається по допомогу.	Підтримує діалог, може пояснити окремі кроки геометричних обчислень чи побудов.	Епізодично.

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
6	Середній	Застосовує геометричні поняття, теореми та властивості у знайомих ситуаціях; формулює уточнювальні запитання до креслення чи умови.	Виконує комбіновані обчислювальні завдання за кількома теоремами під керівництвом учителя.	Самостійно виконує окрему частину завдання (наприклад, самостійно будує креслення або записує «Дано»); звертається по допомогу за потреби.	Пояснює окремі етапи обчислень чи побудов; у груповій роботі виконує визначену графічну/обчислювальну частину.	Епізодично (верхня межа середнього рівня).
7	Достатній	Знаходить потрібну геометричну інформацію, зіставляє умову з кресленням, розв'язує стандартні задачі з використанням властивостей та теорем.	Виконує практично-орієнтовані завдання (наприклад, вимірювання на місцевості); розв'язує стандартні задачі на доведення в 1–2 кроки.	Працює переважно самостійно за опосередкованої підтримки вчителя: консультується за потреби, але без прямого супроводу дій.	Пояснює хід геометричних міркувань, правильно використовує символіку (подібність, рівність, паралельність, перпендикулярність).	Постійно в типових ситуаціях.
8	Достатній	Зіставляє та порівнює геометричні об'єкти (подібні трикутники, види чотирикутників), розпізнає проблемну ситуацію та розв'язує типові задачі.	Виконує завдання, що вимагають вибору способу розв'язання (алгебраїчного, векторного чи класичного геометричного) та виконання додаткових побудов.	Працює самостійно; опосередкований супровід зберігається лише на етапі перевірки результату чи креслення.	Порівнює власний спосіб доведення чи обчислення зі способами інших, наводить логічні аргументи.	Постійно в типових ситуаціях.
9	Достатній	Аналізує геометричну конструкцію (взаємне розміщення фігур) , вибирає оптимальний метод розв'язання (метод координат, вектори,	Виконує окремі частково-пошукові завдання без прямого супроводу вчителя (складніші задачі на	Працює повністю самостійно, без супроводу вчителя; самостійно обирає та визначає	Може ініціювати обговорення, аргументовано пояснює кожен крок доведення теореми чи задачі.	Постійно в типових ситуаціях (верхня межа достатнього рівня).

Бал	Рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву умінь
		геометричні перетворення), обґрунтовує крок і перевіряє результат.	доведення або побудову).	послідовність кроків розв'язання.		
10	Високий	Узагальнює геометричні факти, встановлює глибинні зв'язки між елементами фігур, просторовими та площинними об'єктами.	Виконує навчально-дослідницькі та окремі творчі завдання (наприклад, моделювання складних геометричних форм чи просторових тіл).*	Працює в умовах повної автономії; самостійно аналізує власні побудови та логіку доведення, знаходить помилки.	Аргументовано й строгими логічними ланцюжками пояснює міркування, конструктивно сприймає альтернативні доведення.	Системно в типових ситуаціях.
11	Високий	Оцінює геометричні моделі реальних об'єктів, порівнює різні методи розв'язання (наприклад, тригонометричний vs чисто геометричний), обґрунтовує вибір.	Виконує дослідницькі та творчі завдання, розв'язує нестандартні проблемні ситуації кількома способами.	Повна автономія: самостійно планує діяльність, обґрунтовує кожну додаткову побудову та оцінює результативність.	Ініціює обговорення, формулює власну математичну позицію, надає конструктивний зворотний зв'язок.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.
12	Високий	Самостійно оцінює складну геометричну інформацію, пропонує оригінальні способи розв'язання нестандартних комбінацій фігур , аргументує свій вибір.	Розв'язує олімпіадні та нестандартні геометричні задачі (комбіновані задачі, задачі на ГМТ, геометричні нерівності), оцінює отриманий результат.	Повна автономія в нестандартних ситуаціях: усвідомлено діє, здійснює глибокий самоаналіз та аналізує графічні/наочні моделі.	Досконало володіє мовою геометрії, наводить строго формалізовані та бездоганні доведення, оцінює ефективність різних шляхів.	Системно в типових і нетипових ситуаціях.

Примітка: До 10 бала (навчальна діяльність): навчально-дослідницька діяльність у геометрії — це перехідна ланка від частково-пошукової (9 балів) до самостійного дослідження (11–12 балів), наприклад, дослідження геометричних місць точок (ГМТ), побудова 3D-моделей реальних об'єктів або висунення та перевірка гіпотез щодо властивостей нестандартних геометричних структур.